

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ
ΑΡΧΗΓΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ
ΑΝΤΙΣΤΡΑΤΗΓΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΤΣΟΥΒΑΛΑ ΣΤΗΝ ΕΚΘΕΣΗ
ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗΣ

«Η ΟΔΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΑ ΜΑΤΙΑ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ»

(GOLDEN HALL, ΑΘΗΝΑ, 20 Μαρτίου 2017)

«Σας ευχαριστώ όλους, από καρδιάς, για την παρουσία σας απόψε εδώ·

σε μια εκδήλωση που τον πρώτο λόγο έχουν τα παιδιά.

Όχι! Δεν θα μας διασκεδάσουν απόψε τα παιδιά· δεν θα μας εκχωρήσουν, έστω και για λίγο-έστω λίγο από το αναφαίρετο δικαίωμά τους στην αμεριμνησία· δεν θα μας προσφέρουν τη δυνατότητα να ξεχαστούμε από την καθημερινότητά μας.

Αντιθέτως! Απόψε τα παιδιά θα μας θυμίσουν, θα μας υπενθυμίσουν, με τον δικό τους τρόπο, με τη δική τους ξεχωριστή έκφραση, αυτήν ακριβώς την καθημερινότητα.

Γιατί η οδική συμπεριφορά, η οδική ασφάλεια και δυστυχώς το τροχαίο ατύχημα μέρος της καθημερινότητάς μας έχει γίνει.

Κι αφού, λοιπόν, εμείς οι μεγάλοι, συγχωρέστε με αν γίνομαι σκληρός, δείχνουμε ανίκανοι ή αν θέλετε λιγότερο απ' όσο πρέπει ικανοί, να σκεφτούμε να συλλογιστούμε, να κατανοήσουμε και να πράξουμε ότι πρέπει και στο βαθμό που πρέπει για να σταματήσουμε αυτή τη χέουσα πληγή των τροχαίων ατυχημάτων, ας αφήσουμε, ας προτρέψουμε τα παιδιά να μιλήσουν· να ζωγραφίσουν· να εκφραστούν·

να δούμε μέσα από τα δικά τους μάτια, τη δική τους οπτική, τη δική τους ψυχή το θέμα της οδικής ασφάλειας.

Ας αρχίσουμε, ξεκινώντας από τα παιδιά, την προσπάθεια να διαμορφώσουμε μια νέα αντίληψη αναφορικά με τη συμπεριφορά μας ως οδηγοί και ως πολίτες και τις υποχρεώσεις που έχουμε έναντι των συνανθρώπων μας·

ας ανατρέψουμε την οπτική με την οποία βλέπουμε το τροχαίο ατύχημα· κι ας κατανοήσουμε, επιτέλους, πως ο τρόπος με τον οποίο χρησιμοποιούμε το δρόμο, πρωτίστως ως οδηγοί αλλά και ως πεζοί, δεν είναι μόνο θέμα ατομικής αλλά κυρίως κοινωνικής ευθύνης.

Είναι απαράδεκτο, είναι τραγικό και πέρα από την κοινή λογική το γεγονός να έχουμε συμβιβαστεί με το τροχαίο ατύχημα, με την παράβαση του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας, με την αναίτια απώλεια της ανθρώπινης ζωής.

Κι αν κάποιες φορές, ως κοινωνία ή ως άτομα δείχνουμε να αντιδρούμε, η αντίδραση μας αυτή έχει, συνήθως, τη μορφή:

- είτε του τηλεθεατή που παρακολουθεί στον τηλεοπτικό δέκτη του σπιτιού του ένα τροχαίο ατύχημα που κατέγραψαν οι κάμερες και αφού σχολιάσει, κρίνει και κατακρίνει τον «κακό» οδηγό που έτρεχε, το δρόμο με τις ατέλειές του, το Κράτος για την αδιαφορία του, την Αστυνομία για την ανοχή της ή την αυστηρότητά της, επανέρχεται σύντομα στην ... κανονικότητά του, στις συνήθειές του, στη ρουτίνα του,*
- είτε, δυστυχώς, του συνανθρώπου μας που βιώνει τις τραγικές συνέπειες κάποιου τροχαίου ατυχήματος, στο οποίο ο ίδιος ή κάποιο μέλος της οικογένειάς του ή κάποιος φίλος ή γνωστός του υπήρξε θύμα.*

Έτσι, μένουν κάποιες Υπηρεσίες, ορισμένοι φορείς, λίγοι συνάνθρωποί μας να προσπαθούν να ευαισθητοποιήσουν την κοινωνία, τους πολίτες, όλους, για την ανάγκη να διαμορφώσουμε σωστή αντίληψη ως προς την οδική μας συμπεριφορά, για την υποχρέωσή μας να τηρούμε τους κανόνες του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας και να σεβόμαστε την αξία της ανθρώπινης ζωής· της δικής μας, των μελών της οικογενείας μας, των συνανθρώπων μας.

Όμως, οι προσπάθειες αυτές δεν φαίνεται να αρκούν· η τήρηση του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας είναι μάλλον ... ευχή και όχι υποχρέωση· η καλλιέργεια οδικής συνείδησης δεν είναι στις προτεραιότητες μας· η πρόκληση τροχαίου ατυχήματος υπάρχει στο υποσυνείδητό μας ως πιθανότητα που δεν αφορά εμάς αλλά τους ... άλλους.

*Δεν είναι τυχαίο, λοιπόν, που τα τροχαία ατυχήματα αποτελούν μια από τις κυριότερες αιτίες θανάτου σε όλες τις ανεπτυγμένες και αναπτυσσόμενες χώρες· την **πρώτη** αιτία θανάτου στις ηλικίες των **15-24** ετών, τη **δεύτερη** στις ηλικίες των **5-14** ετών, την **τρίτη** αιτία θανάτου στις ηλικίες των **30-44** ετών.*

Ούτε είναι τυχαίο το γεγονός πως κάθε χρόνο στη χώρα μας μια μικρή κωμόπολη εξαλείφεται από το χάρτη, μια πόλη μένει «ανάπηρη».

Απ' ότι φαίνεται ούτε οι αριθμοί μας συγκινούν, ούτε η πραγματικότητα μας τρομάζει:

- Μιλούμε, προβληματιζόμαστε, συγκινούμαστε κατά την επέτειο της μνήμης των θυμάτων της ατομικής βόμβας στη Χιροσίμα για τους 70.000 θανάτους την ώρα έκρηξης και τις 90.000 – 166.000, περίπου, ζωές που χάθηκαν, συνολικά· και καταδικάζουμε στη συνείδησή μας και αποστρεφόμαστε τον παραλογισμό του πολέμου.*

Όμως δεν μιλούμε, κι αν μιλούμε δεν φαίνεται να προβληματιζόμαστε σοβαρά για την δική μας «Χιροσίμα», για τους χιλιάδες συνανθρώπους μας που έχασαν τη ζωή τους ούτε για τους εκατοντάδες χιλιάδες που έμειναν ανάπηροι τα τελευταία 40 χρόνια στη χώρα μας συνεπεία τροχαίων ατυχημάτων· και φυσικά δεν καταδικάζουμε τη δική μας συμμετοχή, τη δική μας ευθύνη, την αδράνεια που δείχνουμε σ' αυτόν τον εξίσου θανατηφόρο παραλογισμό· τον «πόλεμο» της ασφάλτου.

Ούτε μας προβληματίζει στο βαθμό που πρέπει να μας προβληματίζει το γεγονός πως παρά τη σημαντική μείωση των σοβαρών τροχαίων ατυχημάτων στη χώρα μας τα τελευταία χρόνια, κάθε μέρα έχουμε στατιστικά κατά μέσο όρο πάνω από 2 νεκρούς, 3 σοβαρά και περίπου 35 ελαφρά τραυματίες. Ούτε, βεβαίως, η διαπίστωση πως τα τροχαία ατυχήματα κοστίζουν δισεκατομμύρια ευρώ σε μια χώρα που μαστίζεται από τις συνέπειες της βαθιάς οικονομικής κρίσης, καθώς το 40% περίπου του κόστους στην υγεία συναρτάται με τα τροχαία ατυχήματα.

Γιατί αν μας προβληματίζουν όλα αυτά τα στοιχεία τότε δεν θα παρατηρούσαμε καθημερινά:

- την παραβίαση του ερυθρού σηματοδότη και της προτεραιότητας,*
- οδηγούς να συνομιλούν στο κινητό τους τηλέφωνο,*
- μοτοσυκλετιστές χωρίς κράνος και οδηγούς άλλων οχημάτων χωρίς ζώνες ασφαλείας,*
- μητέρες στη θέση του συνοδηγού με το παιδί τους αγκαλιά,*
- παιδιά όρθια μέσα στο αυτοκίνητο κατά την οδήγηση,*
- αγώνες επίδειξης, που καταλήγουν αγώνας για τη ζωή, αν βεβαίως αυτή δεν έχει άδικα χαθεί σ' αυτόν τον αναίτιο «πόλεμο»,*

και γενικά παραβάσεις και συμπεριφορές που αν όχι με απόλυτη, τουλάχιστον με σχετική βεβαιότητα οδηγούν σε τροχαίο ατύχημα.

Βεβαίως, για το τροχαίο ατύχημα πολλές φορές δεν φταίει μόνον ο οδηγός. Παράγοντες όπως η κακή κατάσταση του οδοστρώματος, η εσφαλμένη σηματοδότηση, ο ανύπαρκτος ή ανεπαρκής φωτισμός, η κακή συντήρηση των οχημάτων, συμβάλλουν ουσιαστικά και πολλές φορές καθοριστικά στην πρόκληση τροχαίων ατυχημάτων.

Γι αυτό, οι συνήθειες μονομερείς κοινότυποι εξορκισμοί της «υπερβολικής ταχύτητας» (άλλωστε το 70% περίπου των θανατηφόρων ατυχημάτων προκαλούνται στις αστικές περιοχές με ταχύτητες που δεν ξεπερνούν τα 50 χιλιόμετρα), της «κρατικής αδιαφορίας», της «ελλιπούς αστυνόμευσης» δεν βοηθούν στην επίλυση του προβλήματος.

Το τροχαίο ατύχημα δεν είναι πρόβλημα μόνον κρατικό, μόνον αστυνομικό, μόνον ατομικό.

Είναι πρόβλημα πρωτίστως κοινωνικό· και η επίλυσή του απαιτεί τη συνεργασία και τη συντονισμένη δράση όλων, Πολιτείας – Κοινωνίας – πολιτών. Έχοντας αποδειχτεί πως η πληροφόρηση και η απαγόρευση δεν αρκούν, θα πρέπει να αναζητήσουμε νέες μεθόδους, νέους τρόπους, νέες λογικές για την αντιμετώπιση του. Με λίγα λόγια πρέπει να ευαισθητοποιηθούμε περισσότερο, να ενεργοποιηθούμε περισσότερο, να δράσουμε συλλογικά και αλληλοσυμπληρωματικά στο θέμα της πρόληψης του τροχαίου ατυχήματος· να διαμορφώσουμε σταθερή, σοβαρή και υπεύθυνη οδική συνείδηση και συμπεριφορά.

Αυτές οι σκέψεις, αυτοί οι προβληματισμοί, αυτές οι αγωνίες αποτέλεσαν την αιτιολογική βάση για την αποψινή εκδήλωση.

Αυτές τις κοινές σκέψεις, τους προβληματισμούς και τις αγωνίες μοιραστήκαμε με τη «Συμμαχία για την Ελλάδα» και τους ευαισθητοποιημένους χορηγούς της αποψινής εκδήλωσης κι αποφασίσαμε να ξεκινήσουμε αυτήν εδώ την προσπάθεια.

Γιατί, όσα μέτρα κι αν λάβει η Ελληνική Αστυνομία, όσους τροχονόμους κι αν διαθέτει στους κυκλοφοριακούς κόμβους, όσα περιπολικά οχήματα κι αν κινεί σε 24ωρη βάση στο οδικό δίκτυο της χώρας, όσους ελέγχους κι αν πραγματοποιεί κι όσες παραβάσεις κι αν βεβαιώνει, η προσπάθεια της δεν αρκεί.

Γιατί, όπως επισημάνθηκε προηγουμένως, το ζήτημα δεν είναι αστυνομικό αλλά ευρύτερα κοινωνικό· αυτήν ακριβώς την κοινωνική διάσταση του ζητήματος επιχειρούμε να αναδείξουμε απόψε. Κι επειδή τη φωνή των μεγάλων για το σημαντικό αυτό ζήτημα την έχουμε πια συνηθίσει, την έχουμε πια ... απωθήσει στο υποσυνείδητό μας, ώστε να μην μας ... ενοχλεί και μας θυμίζει τις ενοχές και τις ευθύνες μας, ας ακούσουμε τη φωνή των παιδιών.

Κι αυτή τη φωνή πρέπει να την ακούσουμε. Γιατί έχει πολλά να πει.

Καταρχήν, ο εξαιρετικά μεγάλος αριθμός συμμετοχών των παιδιών στο κάλεσμά μας δείχνει την προθυμία τους να ανταποκριθούν σε μεγαλύτερο ίσως βαθμό απ' ό,τι τα μεγαλύτερα σε ηλικία μέλη της κοινωνίας.

Επίσης, μέσα σ' αυτόν τον πλούτο της παιδικής έκφρασης, μέρος του οποίου εκτίθεται στην εκδήλωσή μας, διαπιστώνουμε πως τα παιδιά, ακόμη και τα πιο μικρά παιδιά, έχουν πράγματα να πουν, έχουν προτάσεις να διατυπώσουν, έχουν τον τρόπο να επισημάνουν, να υποδείξουν, να προβληματίσουν και σε αρκετές μάλιστα περιπτώσεις με εξαιρετικά ευφάνταστο τρόπο και αίσθηση χιούμορ που σπάνια απαντάς σε μεγάλους ανθρώπους.

Βλέποντας, λοιπόν, αυτήν την ανταπόκριση των μικρών μας φίλων αισθάνομαι όχι απλώς ικανοποιημένος· αισθάνομαι ενθουσιασμένος.

Κι αν πριν από την εκδήλωση αυτή ήλπιζα τώρα πια είμαι βέβαιος πως η προσπάθειά μας θα έχει αποτέλεσμα. Πως η ευαισθητοποίηση των παιδιών, πιστεύω και των δασκάλων, των γονιών και σύντομα ευρύτερων κοινωνικών ομάδων, σχετικά με την οδική ασφάλεια και το τροχαίο ατύχημα, θα οδηγήσει σ' αυτό ακριβώς που αποσκοπούμε.

Στη διαμόρφωση μιας σταθερής κουλτούρας αναφορικά με τη συμπεριφορά μας ως χρήστες του οδικού δικτύου, είτε ως οδηγοί, είτε ως πεζοί, είτε ως συνεπιβάτες· μιας κουλτούρας η οποία θα διέπεται από τα στοιχεία του σεβασμού της ζωής των συνανθρώπων μας, της υποχρέωσης να τηρούμε τους κανόνες οδικής κυκλοφορίας, της υπευθυνότητας και της έμπρακτης επιβεβαίωσης της αντικειμενικής παραδοχής πως η καλλιέργεια οδικής συνείδησης δεν είναι ευθύνη μόνο της Πολιτείας αλλά και της κοινωνίας· είναι ευθύνη όλων μας.

Δεν θέλω να καταχραστώ άλλο το χρόνο σας ούτε να παραβώ την αρχική μου διαβεβαίωση πως απόψε, στην εκδήλωση αυτή, τον πρώτο λόγο έχουν τα παιδιά.

Ας μας ξεναγήσουν λοιπόν στον εικαστικό τους κόσμο, που αποτυπώνεται στις 214 ζωγραφικές τους δημιουργίες που εκτίθενται στην εκδήλωσή μας κι ας γίνουμε δέκτες των μηνυμάτων, των προβληματισμών, των παρατηρήσεων τους.

Όπως θα διαπιστώσετε έχουν πολλά και εύστοχα να πουν.

Κι ας επιτρέψουμε στους μικρούς μας φίλους να επισκεφτούν το πάρκο κυκλοφοριακής αγωγής και να ενημερωθούν από τους αστυνομικούς μας για θέματα κυκλοφοριακής αγωγής, να προσθέσουν και άλλες ζωγραφικές δημιουργίες με θέμα την οδική ασφάλεια, να κουβεντιάσουν μεταξύ τους και μαζί μας τις σκέψεις και τις προτάσεις τους.

Θα πρέπει στο σημείο αυτό να επισημάνω ότι με μέριμνα της Οργανωτικής μας Επιτροπής 12 από τις εξαιρετικές στο σύνολό τους δημιουργίες των παιδιών, που εκτίθενται στην σημερινή έκθεση, θα κοσμήσουν το Ημερολόγιο του επόμενου έτους (2018) της Ελληνικής Αστυνομίας.

Επιτρέψτε μου, ολοκληρώνοντας το χαιρετισμό μου, να ευχαριστήσω θερμά καταρχήν τους μικρούς μας φίλους, να τους συγχαρώ για τη συμμετοχή τους, την προθυμία που έδειξαν να ανταποκριθούν στο κάλεσμά μας και τις εξαιρετικές δημιουργίες που μας προσέφεραν· και να τους ευχηθώ να έχουν υγεία, καλοτυχία και πρόοδο στη ζωή τους, ώστε να αποτελέσουν τη βάση μιας κοινωνίας πολιτισμού, ευαισθησίας, ανθρωπισμού και κοινωνικής ευθύνης σ' έναν κόσμο καλύτερο, με λιγότερα τροχαία ατυχήματα.

Να ευχαριστήσω, επίσης, τη «Συμμαχία για την Ελλάδα» και ιδιαιτέρως τον Γενικό Διευθυντή κ. Γιώργο ΚΑΛΟΥΔΗ, ο οποίος ανιδιοτελώς επωμίσθηκε μεγάλο μέρος της προσπάθειας για την επιτυχή υλοποίηση της εκδήλωσης μας, τους χορηγούς που με την επίσης ανιδιοτελή συνεισφορά τους συνέβαλαν καθοριστικά στην επίτευξη της σημαντικής αυτής προσπάθειας, όλες και όλους που με οποιονδήποτε τρόπο συμμετείχαν και συνέβαλαν στην προσπάθεια αυτή, όσες και όσοι τιμούν με την παρουσία τους την εκδήλωσή μας και ιδιαιτέρως, επιτρέψτε μου, τη LAMDA DEVELOPMENT, γιατί χωρίς την παραχώρηση του εξάισιου χώρου που βρισκόμαστε, η πραγματοποίηση της εκδήλωσης αυτής δεν θα ήταν δυνατή.

Με την πεποίθηση πως η προσπάθεια μας θα έχει συνέχεια και κυρίως αποτελέσματα στην αλλαγή της οδικής μας συνείδησης και συμπεριφοράς και στη μείωση των τροχαίων ατυχημάτων σας καλώ να περιηγηθούμε στην έκθεση για να δούμε την «οδική ασφάλεια μέσα από τα μάτια των παιδιών».

Στις ζωγραφιές των παιδιών μιλάει η παιδική ψυχή, και η παιδική ψυχή λέει πάντα την αλήθεια.

Σας ευχαριστώ πολύ.»